

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

**КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВА ДІЯЛЬНІСТЬ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність АЗ Початкова освіта
Галузь знань А Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Культурно-дозвілєва діяльність в ПШ західного регіону України
Викладач	Русин Галина Андріївна
Контактний телефон викладача	+38099 333 70 04
E-mail викладача	galyna.rusyn@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/ заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	згідно розкладу Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням здобувачів вищої освіти

2. Анотація до навчальної дисципліни

Викладання даного курсу спрямоване на уміння аналізувати дозвілєву діяльність, здійснювати цілеспрямовану, планомірну та систематичну її організацію шляхом піднесення її на вищий рівень розвитку; встановлювати взаємозв'язок дозвілєвої діяльності з педагогічною дійсністю; творчо використовувати здобуті знання в практиці педагогічної роботи у сфері дозвілля; розробляти програми організації вільного часу та сценарії проведення відповідних заходів; розробляти педагогічно доцільну тематику бесід з учнями; володіти методиками організації групової, масової дозвілєвої діяльності, дозвілля молодших школярів в сучасній українській школі.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання вибіркової дисципліни «Культурно-дозвілєва діяльність в ПШ Західного регіону України» є: ознайомлення з теоретичними основами організації роботи у сфері дозвілля, з культурою Західного регіону України, проектування та проведення різних форм організації дозвілля молодших школярів з урахуванням проживання в Західному регіоні різних етнографічних груп, формування принципово нового підходу до культурно-дозвілєвої діяльності з урахуванням особливостей традицій Західного регіону.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення майбутніх вчителів з такими поняттями як «дозвілля», «вільний час», «сфера дозвілля», «культурно-дозвілєва діяльність»;
- забезпечення здобувачів вищої освіти спеціальними знаннями теорії і практики дозвілля, вміннями та навичками практичної роботи з проектування та проведення різних форм організації дозвілля;
- опанування теоретичними основами та методикою організації дозвілєвої діяльності, що дасть можливість осмислити зміст, форми, методи і засоби її педагогічної організації з педагогічним застосуванням у професійній діяльності;
- засвоєння основних технологій організації роботи у сфері дозвілля.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її

місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимої корупції та будьяких інших проявів недоброчесності.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

Фахові компетентності

ПР-9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
3	013 Початкова освіта	2	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.
------	----------------

	лекції	Практичні заняття	сам.роб.
1. Предмет педагогіки дозвілля. Ретроспектива організації дозвілля.	2	2	8
2. Основні принципи та функції дозвілля	2	2	8
3. Інноваційні методи та форми організації дозвілля учнівської молоді	2	3	10
4. Основи сценарної роботи. Організація шкільних свят.	2	4	12
5. Методика організації сімейного дозвілля в закладах освіти	2	4	12
6. Ігрові технології у структурі дозвілля	2	3	10
ЗАГ.	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (http://surl.li/sveiyt). Оцінювання здійснюється на основі накопичувальної системи оцінювання знань за 100-бальною шкалою. Практичні заняття – 25 балів. Підсумкова контрольна робота – 50 балів. Самостійна робота (індивідуальне/творче завдання) – 25 балів. Здобувач освіти може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з навчальної дисципліни, що відображають зміст окремих тем (але не більше 10 балів) відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (http://surl.li/vvwxlh)		
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова контрольна робота – 50 балів. Самостійна робота – 50 балів.		
Практичні / семінарські заняття	Максимальна оцінка – 5 балів.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90% практичних завдань. При виставленні допуску до заліку враховуються навчальні досягнення здобувачів освіти (бали), набрані за виконання всіх видів робіт під час поточного контролю, а також бали за результати неформальної освіти. https://cutt.ly/QeXSxE0n		
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік Форма здачі – комбінована (письмова, тестовий контроль).		

7. Політика навчальної дисципліни

1.Письмові роботи: виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному здобувачеві освіти індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві після представлення результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно розкладу практичних занять.

2.Академічна доброчесність: викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень нормативно-правових документів та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/vystzz>; «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/fhjkjz> ; «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3.Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <http://surl.li/omcveh>. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://cutt.ly/YeXSdlpV>

4.Неформальна освіта. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»:

<https://cutt.ly/QeXSxE0n>

8.Рекомендована література

Основна

1. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 1. Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. – К.: Либідь. 2003. 280 с.
URL: <http://surl.li/ufdqpg>
2. Бех І.Д. Особистість у просторі духовного розвитку. Навч. посібник. К.: «Академвидав». 2012. 320 с.
URL: <https://academia-pc.com.ua/product/316>
3. Бех І.Д., Докукіна, О.М., Федоренко С.В, Шкільна І.М., Журба К.О. 2019. Формування в учнів основної школи національно-культурної ідентичності в контексті сучасних полікультурних впливів: посібник. Київ. 114 с.
URL: <http://surl.li/cguigg>
4. Бібік Н. М., Вашуленко М. С., Мартиненко В. О. Та інші / Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи: монографія. К.: Педагогічна думка, 2014. 346 с.
URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/8138/>
5. Волкова Н. П. Педагогіка: Навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доп. К.: Академвидав, 2007. 616 с. (Альма-матер).
URL: <https://studfile.net/preview/7171054/>
6. Волкова Н. В. Професійно–педагогічна комунікація: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. К.: ВЦ «Академія», 2006. 540 с.
URL: <http://surl.li/pkucwf>

7. Державний стандарт початкової освіти
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
8. Державний стандарт професійної (професійно-технічної) освіти (2021)
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1077-2021-%D0%BF#Text>
9. Ковальчук В.А. Педагогіка партнерства у професійній діяльності вчителя: навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2023. 100 с.
URL: <http://surl.li/vhfquj>
10. Концепція Нової Української школи
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
Ковбас Б., Костів В. Родинна педагогіка: У 3-х т. Том II. Основи родинного виховання. Івано-Франківськ, 2006. 288 с.
<https://studfile.net/preview/5258521/>
Любчак Л.В. Родинна педагогіка: Курс лекцій: Посібник. 2-е вид., Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю, 2017. 150 с.
<https://library.vspu.net/server/api/core/bitstreams/c0c136c7-22fd-4bcc-96d1-ea4db01828fd/content>
11. Мачинська Н.І. Теоретичні аспекти духовно-моральної компетентності майбутніх фахівців. *Наукові записки*. Серія «Психологія і педагогіка». – Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. Вип. 21. С. 131-137.
URL: <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/2473/1/19.pdf>
12. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
<http://surl.li/dunncy>
13. Осипова Т., Розум К. Підготовка майбутніх учителів до запобігання і вирішення конфліктів у професійній діяльності як педагогічна проблема. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : збірник / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. Вип. 15 (25). С. 144-148.
URL: <http://surl.li/lqywig>
14. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. К.: Знання Прес, 2003. –700 с. (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
URL: <http://surl.li/rhbacz>
15. Підласий І. П. Продуктивний педагог. Настільна книга вчителя. Х.: Вид. Група «Основа», 2009. 360 с.
16. Русин Г., Паньків О., Використання інноваційних технологій на уроках у початковій школі в умовах «Нової Української школи». *Acta Paedagogica Volynienses*. Луцьк: «Гельветика», 2022. вип. 2, с. 152-159.
Режим доступу: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/issue/view/34>
17. Русин Г.А. Організація інноваційного освітнього середовища в початковій школі. Навчально-методичний посібник для здобувачів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ. НАІР. 2023. 120 с.
Режим доступу: https://drive.google.com/drive/folders/1nGue6YloIDoQGjRO_Un3xdQkKGczuN0u?usp=drive_li nk
18. Русин, Г.А. 2020. *Етнопедагогіка українців на західноукраїнських землях (1771-1939 рр.)*: монографія. Івано-Франківськ: НАІР, 510 с.
Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/33480/1/dys-Rusyn.pdf>
19. Русин, Г.А., 2020. Формування педагогічної майстерності учителів на засадах

етнопедагогіки. В: М.П. Оліяр, наук. ред. *НУШ у гірському регіоні України: теорія, практика, досвід*: монографія. Івано-Франківськ: ДВНЗ ПНУ ім. В. Стефаника, с. 140-152.

20. Русин, Г.А., 2018. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у системі вищої професійної освіти. В: М.П. Оліяр, ред. *Гірська школа в умовах реформування системи освіти: компетентнісний вектор*: монографія. Івано-Франківськ: НАІР, с. 221-234.
URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/8481>
21. Русин Г., Зозуляк-Случик Р. Розвиток духовності сучасної молоді в процесі професійного становлення. *Acta Paedagogica Volynienses*, Вип. 3, 2024. С.42-48.
URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/1857/1744>
22. Русин Г., Гуцуляк М., Вітюк В. Розвиток Громадянської компетентності у здобувачів початкової освіти Нової Української школи. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2023. Вип. 5. С.86-91
URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/issue/view/69>
23. Русин Г.А. Постовий В.Г. Соціум української сім'ї і школи: Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ НАІР, 2017. 316 с
24. Русин, Г.А. Тенденції розвитку етнопедагогіки українців на західноукраїнських землях в історичний період (кінець XVIII – початок XX століття). *Освітні обрії*, 2021. том 52, № 1, С. 15-20.
<https://journals.pnu.edu.ua/index.php/obrii/issue/view/267>
25. Стельмахович М.Г. Українська народна педагогіка. Навчально-методичний посібник. К.:ІЗМН, 1996. 233 с.
https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/stelmahovych_narped.pdf
26. Русин Г. Методичні рекомендації до організації та проведення практичних робіт з навчальної дисципліни «Культурно-дозвілєва діяльність в початковій школі Західного регіону України». Івано-Франківськ. 2024. 76 с.

Допоміжна:

1. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про загальну середню освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/normativno-pravova-baza1.html>
3. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
<http://surl.li/dunncy>
4. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (від 15 травня 2013 р. № 386-р.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>

Основні нормативно-правові документи:

1. Положення про запобігання академічному плагиату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату>
2. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.
URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій

Галина РУСИН

